

Вимоги безпеки та охорони праці для агропромислового комплексу в умовах воєнних (бойових) дій.

Складовою агропромислового комплексу є галузі сільського господарства. Основною з них є рослинництво, призначення якої — виробництво рослинницької продукції з метою одержання продовольства для населення і сировини для промисловості.

У березні-травні сільськогосподарські підприємства виконують приблизно третину річного обсягу польових тракторних і майже таку саму частину транспортних робіт. Пожвавляються й інші роботи в аграрному виробництві. Збільшується кількість зайнятих на ручних роботах працівників, насамперед на технологічному обслуговуванні та забезпеченні роботи посівних агрегатів та іншої сільськогосподарської техніки.

У цей час підвищується ймовірність травматизму, особливо через недотримання правил охорони праці та неналежну організацію робіт, тому необхідно потурбуватись про те, щоб вони пройшли на високому організаційному рівні, без порушень вимог законодавства з охорони праці та трудової дисципліни.

Тому, щоб створити безпечні, безаварійні умови праці та мінімізувати ризики виникнення нещасних випадків на виробництві під час проведення весняно-польових робіт в умовах воєнних (бойових) дій керівникам сільськогосподарських підприємств всіх форм власності разом з інженерами з охорони праці слід посилити профілактичну роботу по запобіганню виробничого травматизму (проведення семінарів з залученням спеціалістів МВС, ДСНС та Держпраці по можливості), забезпечити дотримання вимог «Правил охорони праці у сільськогосподарському виробництві» (НПАОП 01.0-1.02-18).

Провести працівникам підприємства інструктаж з питань охорони праці на робочому місці за інструкцією з охорони праці під час виконання робіт в умовах воєнного стану (ведення бойових дій), яка розробляється на підставі законів України «Про правовий режим воєнного стану», «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану», Кодексу цивільного захисту України, Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26.06.2013 №444, інших нормативно-правових актів з охорони праці.

Організувати з представниками відповідних структурних підрозділів МВС та ДСНС перевірку угідь та прилеглих ділянок на предмет наявності вибухових пристроїв та інших предметів і матеріалів, що можуть створити загрозу працівникам (особливо у зонах прилеглих до ведення бойових дій).

Розробити плани евакуації персоналу перед початком та під час проведення бойових дій та плани ліквідації аварійних ситуацій з мінімальним рівнем загрози життю та здоров'ю працюючих. Посадовим особам підприємства довести дані плани до працівників під підпис.

Організувати транспортування та ручне перенесення обладнання, устаткування, добрив та інших матеріалів до місця безпосереднього виконання робіт, потрібно здійснювати у відповідності до розроблених безпечних маршрутів.

Організувати проведення комплексу весняно-польових робіт в умовах достатньої видимості, виключно у денний час.

Основні вимоги безпеки для працівників при виконанні роботи в умовах воєнних (бойових) дій:

Потрібно перевірити робоче місце та зону проходу до нього на наявність небезпечних факторів, зокрема вибухонебезпечних та інших підозрілих предметів, що можуть створити загрозу. На робочому місці не повинно бути зруйнованих (завислих) від

вибуху будівельних конструкцій та зелених насаджень. Роботи не можна проводити в неочищених від наслідків обстрілу місцях.

Роботи на відкритих територіях потрібно проводити переважно в денний час. В місцях проведення робіт зі штучним освітленням рекомендується забезпечувати світломаскування. Слід запобігати довготривалому безперервному проведенню робіт у зонах прилеглих до ведення бойових дій.

У разі виникнення загрози бойових дій (артилерійських обстрілів, бомбардування) працівники повинні припинити проведення будь-яких робіт.

У разі виникнення загрози бойових дій потрібно обмежити до мінімуму пересування відкритою територією, пройти до захисних споруд на підприємстві або іншого придатного для захисту укриття. Перед виходом з робочого місця потрібно вимкнути джерела живлення виробничого обладнання, що використовуються, та вжити заходів щодо належного зберігання ввірених матеріальних цінностей, для переміщення слід використовувати безпечні маршрути.

Постійно стежити за оповіщенням, що надсилаються за допомогою засобів зв'язку (зокрема мобільного телефону), щодо наявності загрози бойових дій та інформувати про можливу небезпеку працівників, які перебувають поруч.

Порядок дій працівників у разі надходження сигналу «Увага всім! Повітряна тривога!»:

- у разі оголошення евакуації негайно залишити приміщення, зберігаючи спокій;
- під час евакуації спускатися сходами, прямувати визначеними маршрутами евакуації до визначених укриттів;
- швидко, без паніки зайняти місце у найближчій захисній споруді;
- виконувати правила поведінки у захисній споруді;
- дотримуватися у захисній споруді правил пожежної та техніки безпеки;
- якщо захисної споруди поблизу немає, сховатися за бетонними плитами, бордюром, лягти у заглибленнях землі;
- зберігати спокій, не піддаватися паніці, зберігати здатність швидко і правильно оцінювати ситуацію;
- за необхідності надати допомогу тим, хто її потребує.

Під час бойових дій заборонено:

- наближатися до вікон, якщо почули постріли;
- спостерігати за ходом бойових дій, стояти або бігати під обстрілом;
- сперечатися з озброєними людьми, фотографувати та робити записи в їхній присутності;
- демонструвати зброю або предмети, схожі на неї;
- підбирати покинуту зброю та вибухонебезпечні предмети;
- торкатися вибухонебезпечних та підозрілих предметів, намагатися розібрати їх чи перенести в інше місце;
- носити військову форму або камуфльований одяг (бажано вдягати одяг темних кольорів, який не привертає уваги; та уникати символів, що можуть викликати неадекватну реакцію).

Порядок поведіння під час артилерійських обстрілів:

- під час артилерійського, мінометного обстрілу, ракетною або авіаційною нальоту не слід залишатися в холах будівлі, під арками та на між поверхневих сходових клітках. Виберіть місце між несучими стінами в кутку і недалеко від дверей та вікон, для того щоб можна було покинути будівлю у разі попадання снаряду;
- небезпечно ховатися в підвалах панельних будівель, біля автомобільної техніки, автозаправних станцій та під стінами будівель з легких конструкцій (такі об'єкти неміцні, тож велика ймовірність травмуватися або опинитися під завалом);
- якщо артилерійський, мінометний обстріл, ракетний або авіаційний наліт застает працівника під час пересування, слід лягти на землю, туди, де є виступ, або хоча б у

невелике заглиблення. Захистити можуть бетонні конструкції (крім тих, що можуть обвалитися або загорітися), виїмки, неглибокі підземні колодязі, великі трубопроводи та канали;

- закривати долонями вуха та відкривати рот (це врятує від контузії, убереже від акустичного удару);
- не виходити з укриття, зачекати хоча б 5-10 хвилин після завершення обстрілу (після залпу зазвичай ведеться уточнення результатів стрільби і коригування вогню або зміна позицій);
- не приступати до розбору завалів самостійно, чекати фахівців з розмінування та представників аварійно-рятувальної служби.

Порядок поведіння в разі виявлення вибухонебезпечних предметів:

- припинити роботу в зоні виявлення предмета, зупинити роботу обладнання;
- попередити про знахідку інших осіб, які перебувають поруч, а також безпосереднього керівника, або керівника підприємства;
- перебувати на безпечній відстані (не менше ніж 100 м від небезпечного предмета), рухатися по своїх слідах;
- позначити місце розташування, якщо можливо огородити його. Для огороження можна використовувати підручні матеріали, наприклад: палиці, що встановлені навхрест, купи каміння, прокопані канали, шматки яскравої матерії, мотузки, інші попереджувальні знаки та написи;
- повідомити місцеву службу з надзвичайних ситуацій (ДСНС) або поліцію, виконати фотофіксацію предмета та місце його розташування, якщо є мобільний телефон;
- не допускати до небезпечної зони інших людей, дочекатися представників правоохоронних або інших компетентних органів, перебуваючи якнайдалі від вибухонебезпечного предмета або за захисним укриттям.

У разі виявлення вибухового предмета заборонено:

- підходити до нього, торкатися предмета та пересувати його;
- перебуваючи поблизу нього палити, користуватися засобами радіозв'язку, мобільними телефонами (вони можуть спровокувати вибух);
- заливати його рідинами, засипати ґрунтом або намагатися чимось накривати;
- намагатися самостійно знешкодити предмет;
- здійснювати щодо нього будь-які самостійні дії: звуковий, світловий, тепловий чи механічний вплив. Вибухові речовини отруйні та чутливі до механічних впливів і нагрівання;
- у разі загрози виникнення вибуху лягти на землю в найближче заглиблене місце (канави, ями, ритвини тощо) ногами до епіцентру вибуху, обличчям униз, голову прикрити якимись речами або руками, водночас щільно закрити долонями вуха та відкрити рот для врівноваження тиску, оскільки звуковий (акустичний удар) може призвести до розривів судин та барабанних перетинок.

Необхідно пам'ятати, головною складовою успішного проведення комплексу весняно-польових робіт та збереження людського життя є створення керівниками сільськогосподарських підприємств всіх форм власності безпечних умов праці, здійснення належного контролю за підлеглими працівниками та дотримання трудової та виробничої дисципліни, правил охорони праці, пожежної безпеки в умовах воєнних (бойових) дій в Україні.